

ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΧΡΥΣΤΑΛΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

9.10.1982 στο σπίτι της, Θεμιστοκλή Δέρβη 22, Λευκωσία.

Βιογραφικό σημείωμα

Εγεννήθη στην Κυθρέα όπου εφοίτησε εις το Δημοτικό Σχολείο. Αργότερα εφοίτησε σε σχολή Μέσης Παιδείας εις Λευκωσία και ακολούθως υπανδρεύθη τον ιατρόν Δημήτριο Δημητρίου και απέκτησε δυο υιούς. Ζωγραφίζει ως αυτοδίδακτη από του 1965.

Εξέθεσε εις ομαδικάς εκθέσεις:
1971 Έκθεσις Φεστιβάλ Carlsberg.
1971 Παγκύπρια Καλλιτεχνική Έκθεσις 1971.
1972 Παγκύπρια Καλλιτεχνική Έκθεσις 1972.
1972 Παγκύπρια Έκθεσις λαϊκών αυτοδιδάκτων ζωγράφων.
1973 Διεθνής Τριεννάλε Μπρατισλάβας, Έκθεσις λαϊκών ζωγράφων.
1974 12η Πανελλήνια Καλλιτεχνική Έκθεσις.
1975 Βιεννάλε Βαρκελώνης με θέματα σχετιζόμενα με τα σπόρτς.
1975 Πανελλήνια Καλλιτεχνική Έκθεσις.
1977 Παγκύπρια Έκθεσις Εικαστικών Τεχνών περιοδικού «Κυπριακός Λόγος».
1976 Παγκύπρια Έκθεσις Τέχνης Φεστιβάλ Λευκωσίας.
Ατομικές:
1978 Έκθεσις εις γκαλερύ «Γκλόρια»
1980 Έκθεσις εις Π.Ο.Α.
1981 Έκθεσις εις Π.Ο.Α.
1982 Έκθεσις εις την οικίαν μου.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

1971 Α΄ Βραβείον Εκθέσεως Φεστιβάλ Carlsberg εις την Διακοσμητικήν και Δίπλωμα τιμής.
1977 Βραβείον Συλλόγου Ελλήνων Λογοτεχνών Ανάγλυφος Περγαμηνή Τιμής Ένεκεν δια την ουσιαστικήν συμβολήν της βραβευσμένης εις την ανύψωσιν και καλλιέργειαν του συγχρόνου Ελληνικού Πολιτισμού. Δια του βραβείου τούτου επιμήθησαν Ακαδημαϊκοί, μεγάλοι ποιηταί και καλλιτέχναι, εκπρόσωποι των Γραμμάτων και Τεχνών. Το βραβείον είναι το δεύτερον που απονέμεται εις Κύπριον. Ο

πρώτος που επιμήθη είναι ο ποιητής Νίκος Κρανιδιώτης, Πρόεδρος της Αθήνας.

ΚΡΙΤΙΚΗ

Η ζωγραφική της Χρυστάλλας Δημητρίου αποτελεί μια αυθόρμητη και πηγαία δημιουργική έκρηξη ενός υποσυνειδήτου «κόσμου» που εδημιουργήθη από τις δωρεές μιας έντονης και παρατεταμένης επαφής που είχε με το προνομιούχο και παραδεισένιο περιβάλλον της γενέτειρας της Κυθρέας κατά τα νηπιακά και παιδικά της χρόνια. Διαμορφωμένος ο «κόσμος» της από τις έντονες αισθητικές εμπειρίες σ' ένα περιβάλλον όπου εκυριαρχούσαν τα άφθονα κρυστάλλινα νερά του «Κεφαλόβρουσου» στην άγρια ειδυλλιακή, τροπική σχεδόν βλάστηση των απέραντων κήπων και

Η Χρυστάλλα Δημητρίου ποζάρει για το περιοδικό μας έχοντας σαν φόντο δύο πίνακες της.

ελαιώνων της γενέτειρας της, όπου κελαδούν διαβατάρικα πουλιά και εργάζονται λυγερές κοπέλλες.

Διαμορφωμένος ακόμη από τη συγκλονιστική αίσθηση του πολύμορφου χώρου που σε μορφή απόκρημνων χαράδρων, θράχων ή γυμνών πλαγιών με τραχειά αφιλόξενη για πεζούς επιδερμίδα, που δημιουργεί ο αυστηρός μα θερμός και γλυκός χρωματικά, και τώρα αλυσοδεμένους μαρτυρικός Πενταδάκτυλος.

Μέρος, μεγάλο μέρος του φορτισμού που προήλθε από τις δωρεές του εξαιρετού τούτου περιβάλλοντος αποδεσμεύεται τώρα αβίαστα και αυθόρμητα σαν τραγουδι και ρυθμός με την εργαστηριακής μορφής ζωγραφική της ζωγράφου, ικανό να συγκλονίσει με την αφύπνιση αξιών αισθητικών, από άποψη χρωματική ιδίως και υφή. Η ζωγραφική της δεν περιγράφει, εκφράζει λυρικά ένα μυθικό ίσως τοπίο γιομάτο με το μυστήριο της υφής όχι στιγμών αλλά της υφής καθολικότητας των αξιών, ενός «κόσμου» τόσο μεγάλου και αληθινού.

Χαιρόμαστε την ειλικρίνεια του «κόσμου» αυτού γιατί εκφράζει αιώνιες αξίες γνήσιες και ειλικρινούς ζωγραφικής που με το παρθένο διατηρημένο παιδικό μάτι μας λέγει την «αλήθεια». Φθάνει όρια αριστουργηματικά κάποτε. Η ζωγραφική της Χρυστάλλας Δημητρίου είναι γιομάτη μαγεία.

ΘΕΟΔΟΣ ΚΑΝΘΟΣ

Είχα την ευχαρίστηση να εκφράσω τις απόψεις μου για την τέχνη της Χρυστάλλας Δημητρίου με την ευκαιρία της έκθεσης της στο «Ζυγό» το 1978. Τώρα που εκθέτει ξανά τη νέα δουλειά της, με την ίδια ευχαρίστηση θα ήθελα να προσθέσω πως συνεχίζει να εκφράζεται γνήσια και πηγαία μέσα στα πλαίσια της «αφελούς» τέχνης που είναι καλλιτεχνική γλώσσα που κατέχει και αξιοποιεί. Ο δικός της κόσμος είναι ένας κόσμος αναμνήσεων από την περιοχή της Κυθρέας και πάει πίσω όταν

μαζί με τους άλλους κι' αυτός ο τόπος ζούσε μέσα στη συνέχεια του ειρηνικός και αμετάβλητος. Η διατύπωση αυτού του κόσμου είναι απλή και αρμονική. Τα πράγματα απλοποιούνται και κινούνται στις δυο διαστάσεις του πίνακα και εναρμονίζονται μεταξύ τους. Τα χρώματα και τα σχήματα που βγαίνουν από το χέρι της ζωγράφου γίνονται στοιχεία ομορφιάς και στοιχεία δόμησης ενός παραμυθένιου κόσμου.

Α. ΧΡΥΣΟΧΟΣ

Όπως είχα και παλαιότερα την ευκαιρία να γράψω η Χρυστάλλα Δημητρίου είναι μια από τις πιο γνήσιες φωνές της «απλοϊκής» ζωγραφικής στην Κύπρο, προικισμένη με πλούσιο πηγαίο ταλέντο.

Με μεγάλη ευαισθησία, με μάτια αγνά και παρθένα, αποδίδει με τη δική της ζωγραφική γλώσσα, που είναι άμεση, αυθόρμητη, ειλικρινής και απροσποίητη ένα όμορφο κόσμο-πραγμάτων και συναισθημάτων -, τον κόσμο που είχε την τύχη να ζήσει τα παιδικά της χρόνια. Οι έντονες αισθητικές εμπειρίες που χρόνια καταστάλαξαν μέσα της, πλασμένες με το όνειρο και την πλούσια φαντασία της, αποτυπώνονται στο καμβά σε συνθέσεις γεμάτες φρεσκάδα και λυρισμό, που αποτελούν μια προσωπική σύλληψη του χαρακτήρα του φυσικού χώρου.

Το χρώμα δεν φοβίζει τη ζωγράφο, που ξέρει να το χειρίζεται σωστά, έτσι που τα έργα της να χαρακτηρίζονται από αρμονικές χρωματικές διατυπώσεις. Τα χρώματα της, καθαρά, ζωντανά και ζεστά δίνουν την ατμόσφαιρα του Κυπριακού τοπίου.

Τα έργα της Χρυστάλλας Δημητρίου μας προσφέρουν απέραντη αισθητική συγκίνηση γιατί είναι εμπνευσμένα από την αγάπη για τη ζωή και την ομορφιά.

ΕΛΕΝΗ Σ. ΝΙΚΗΤΑ
Μορφωτική Λειτουργός